

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

8 de Seruitutibus vrbanis, Tigni immittendi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

interstitium relinqui maius debet, quamquam quis in suo totam substructionem fundamentorum faciat. Resistit autem in urbanis partibus vicini, ne qui prope viciniam adimatur. Subiicitur & lex illa Solonis, titulo Finium regundorum, cuius actio ad rusticam praedia tantum pertinet, l. 2. *fin. regund. in P.* Accedit quod si illa interstitia relinquere in aedificiis urbium, deformes faturas ciuitates, & in illis spatium murium & immunditiarum, tantum fore receptacula, ut fore tot essent cloacae putridae in ciuitate, quot domus, quae salubritati maxime aduersantur, cum caelum pestilens & ruinas minentur earum immundities. l. 1. *de cloac. lib. 43. P. titul. 22.* uti obseruauit in quibusdam oppidis, ubi haec interstitia uisuntur.

20 ¶ Si tamen hoc spatium inueniatur inter parietes, certe eius erit, & usus ad illum solum pertinebit, qui reliquit, si quidem constat quis reliquerit vel instrumento, vel probatione alia, vel per ipsum parietem, quod fundamenta cum locum intra terram occupent, vel quod in pariete sint regulae uel lapides eatenus se extendentes, uel aliter. Quod si non constat, spatium illud commune inter vicinos censetur, exemplo insularum inter duas ripas natarum, l. *inter eos, 29. Et. pro. regions, de acquir. rer. dom. in P.*

21 ¶ Porro si signa muri proprii sunt, ubi probationes ex titulis & testibus, uel aliis manifestis non apparent: si quis fenestras in eo habeat, quae perforent totum murum: quod alias non licet, l. *quidam l. 1. de seruit. urban. praed. nisi* & vicinus vicissim similes haberet in eodem muro, quia uidetur tunc esse murus pro indiuiso communis: ueluti si uterque haberet tigna in parietem immissa extra mediam partem parietis, gloss. in l. *si adus communis, diu. P. uide de istis signis parietis proprii uel communis, Capellam, de seruit. urban. praed. c. 40. num. 53. Et sequen.* De hinc armaria Foruli seu armariola sunt in muris, quae si ad medium usque ex utroque latere vicinorum penetrant, docent pro diuiso murum communem: si ultra medium pro indiuiso. Si autem ex uno tantum vicini latere & parte parietis, is solus vicinus uidetur dominus: nisi contra alia signa pro vicino aduerso concurrant, puta quod in illum parietem habeat immissa tigna. Sic & aliud signum domini proprii, si tibi uel infansibula caminorum, uel arca ipsius camini excedat medietatem internam muri: quod & in tubulis latinarum obserua, quia in communi uel alieno pariete haec fieri uel alia similia nequeunt, l. *quemadmodum, §. si proteclum, ad leg. Aquil. l. qui uisum, §. fin. ad ianuam, quod uisum clam. l. Sabinus, commun. diuid. cum similib. l. parietem, de seruit. urban. praed. P.* Obseruato perpetuo, ne paria quoque signa vicinus in eodem pariete habeat, quo casu esset communis paries pro indiuiso. Probant parietem quoque esse alicuius, si eius insignia domestica, uocant armis, insculpta uel picta inueniantur, l. *qui libertatem, §. si, Et ibi Bar. Et l. si, de oper. liberr. Bar. in tract. de insignib. Et armis.* Et sunt etiam adhuc uestigia parietis antiqua consideranda, & si aedificium destructum sit, num ea sint ex genere eorum quae diximus communem murum docere, uel quae seruientem: nisi alius vicinus qui negatoria uisitur, doceat illa uestigia esse, quod attentata alia seruitute, fuerit ea prohibita, & opus factum ideo destructum. Sed & in reliquis adhibendum est iudicium peritorum architectorum, uel eorum qui experti ista solent iudicia referre iudicibus.

22 ¶ Aliud tamen onus quod apponi potest parietibus, est supra alienum parietem vicini aedificare, quod non fit nisi cum iure seruitutis, alioquin aedificium cedit inferiori aedificio. Id ipsum sentio si supra communem solus socius non consentiente socio aedificet. Nam aedificium continuatum seu immobile eius censetur, cuius inum erat: quod tamen non debebat seruientem, ut cedat aedificatum domino soli, l. *si supra, 28. de acquirend. rerum domin. P. l. fundi, l. granaria, de action. emito. P.* si tamen mobile sit aedificium in alieno tolli a dominio poterit, l. *Titus horreum, 60. eodem titul. de acquirend. rer. domin. l. si gemina, arbor furt. casar. P. leg. fistulam, §. penult. Et fin. de seruit. urban. praed. P.* ¶ Aliud quoque, quando fistula uel tubula per parietem immittuntur, unde fluat in vicini aream aqua, uel supra parietem canales ad aquam excipiendos: nam haec non licent extra seruitutis ius, l. *si fistula, Et l. fistula, de seruit. urban. praed. l. fistulae, Et l. fundi, §. penult. Et fin. de seruit. vind. P.* uel nisi in plano iuxta parietem ad aquam stillicidii uel lotionum extra seruandam: cauere enim debet vicinus qui canales etiam in suo admouet, ne resiliat in canalibus seu aquariis uel tubulis aqua, ex qua laeditur vicinus. ¶ In latrinis tamen quae de tubulis dicta sunt, repetenda sunt, sed & annotan-

dum, non oportere aedificantem in suo serobem pro excrementis excipiendis, obseruare interstitia Solonis. *legom fin ad us, fin regund. non obseruari hic tradit Capella, l. br. 1. de seruit. urban. cap. 65. num. 6.* de serobibus, effodiendis, & de fossis in rusticis praediis iustis, potissimum, quia solent istae serobes fieri muro conclusae, arcuatae, concameratae, ut quando opus est purgari possit. ¶ Sitamen tamen inde paries vicini, uel communis laedatur, prohibentur, dicitur, ut puta, si excavetur locus subtus aream vicini, cuius solum illi uel supra usque ad caelum liberum sit, & quod infra superficiem est l. *altius, C. de seru. l. fin. de seru. in P.* nec infra fodere uel subtus licet alienum, l. *uenditor, §. si constat, commun. praed. l. diuortio, §. si uir in fundo, solut. matrimon. Sed & qui puteum prope habet uel perum subterraneum quales apud nos frequentes ad conferuandum triticum, uocamus, *arenae*, si eo ex latrina vicini, uel eius fossa reladet uel distillet foetidus humor, agere potest aduersus dominum latrinae, ut reficiat, neue noceat, iusque illi non esse sic latrinas habere, l. *si quando, §. fin. de seruit. urban. l. scuti, §. Aristo. eod. tit. uide late Capell. l. 1. de seruit. cap. 65.**

¶ Eadem tamen in cloaca aedificanda in muro proprio uel communi dicenda sunt, de hoc Capella, l. *lib. 1. cap. 48. Et de cisterna, de puteo & lanatoria piscina, de his Ce. ol. l. br. 1. de seruit. c. 47. de lanatoris cap. 66. castello, & de fistula aquam remittentibus, de qua Capell. eod. lib. 1. c. 67. Et 68.* ¶ De machinis tamen aedificandi causa in muro impositis, tractatur etiam a Capella, l. *1. de seruit. urban. cap. 73.* ne possint imponi, nisi aliter aedificari, uel in proprio, uel in communi pariete non possit. Idque expensis aedificantis solum fieri l. *scuti, §. seruit. vind. ¶ Non licet etiam tamen iuxta parietem alterius uel communem seruitutem ponere citra seruitutem, l. si quando 17. §. secundum, si seru. vind. P.* in suo licet, nisi deflusione noceat aliis, ut si maderat eo proximus ei alienus paries, ut de latrinis & foricis dictum, gloss. in d. §. secundum. In suo enim licet inticere, dummodo in alienum quid quis non immittat, l. *scuti §. Aristo. uerisidem aut, seru. vind. ¶ Dummodo tamen cor- nua non ponantur tibi, uel foetidum non sit iterquilinium quod offendar vicinos: nam tunc in suo, nec in publico solidum illud abici debet, ubi homines frequentius transeat, l. *adiles, in fin. de uia publ. 2. §. idem aut, si odere, ne quid in loc. publ. l. penult. §. penult. quod uisum clam. ¶ Si paries tamen inter binas aedes existens uentrem faciat, ita ut in vicini aedes semipedem uel amplius protrudat, agi potest non esse eius ita habere, l. si quando 17. si seru. uit. vind. Item si communis & opere a vicino facto ita protectum faciat, l. *si cum meo 14. eod. tit. l. sed §. 26. de seruit. urban. praedio, non tamen communem parietem uetustate deformem potest socius socio inuito reficere, l. parietem, de seruit. urban. praedio. At iam iam ruiturum, aut non satis idoneum oneri, potest etiam repugnare socio, reficere & impensas a socio pro parte repetere, l. in parietem, cum duabus l. sequen. de damn. inf. si communis, §. denegor. gest. in P. l. si adus, commun. diuid. Et si quis qui restitit fiat contumax in restituendis impensis intra quatuor menses, qui refecit sit, dominus rei in solidum, l. si fratres, §. idem respondit in 2. pro socio, in P. l. si uis propositis, de aedific. riuatis, quia inter est rei publicae, ruinas aspectum ciuitatis non detur pari, l. 2. §. si quis nemine, Et l. fin. ne quid in loc. publ. praetor. air. §. hoc interdicitur, in 2. de damn. infeli.***

De Seruitutibus urbanis, Tigni immittendi. Cap. 8.

- 1 De seruitute tigni immittendi in parietem vicini. Quando liceat protectum in parietem nostrum immisissum, uel in aedificium propria auctoritate excindere.
- 2 Nuntiatio non operis in seruitutibus impediendis, ut conseruetur possessio, debet fieri iactu lapilli.
- 3 Parietis communi tantum immittere uel imponere quod destinatum est, non aliter licet: Et de actionibus non esse tignum immisissum habere.

Secunda seruitus, tamen parieti quoque imponitur, est tigni immittendi, §. *praedictorum, de seruit. l. 1. de seruit. urban. praedio, ut liceat in parietem vicini tignum immittere, alioquin iure communi non licet.* Nam si protectum supra domum tuam habeam nullo iure, potes tecum agere ius mihi non esse ita protectum habere, quia propria auctoritate rescindere non possit tigna: quamuis, si tractum aquaeductus per tuam domum citra ius seruitutis faciam, iure tuo possis intercidero, l. *quemadmodum 39. §. 1. ad leg. Aquil. l. br. 9. P. l. si uisem 21. §. si ad ianuam, quod uisum clam. lib. 43. P. tit. 23.* Et generaliter, si quid in tuo fiat manu

artificioque. Quia cuique licet suam tueri poss. sionem, & auctoritate propria destruere vel prohibere. Si autem in suo quis faciat quod tuum laedit, non potest destruere, sed experiri ius illi non esse ita agendi. *Examinat Capolla, libr. 4. de seruit. urban. prad. c. 3. num. 8. Barro. in l. 1. §. nuntiatio, de ope. nos. nuntiat. Florianus in l. quem admodum §. si proclitum, ad l. aqu. l. sed si miter, secundum vnam l. Eluram gl. de seru. l. si duo §. et enim videamus, & §. Labeo, vi poss. d. Hoc enim habet commodum possessio, vt in alieno factum & edificatum solo cedat, l. adeo §. ex diverso. de acquir. posse. p. §. ex diverso de rer. diuis. & ita in arbitrio possidentis esse videatur opus demoliri, vt tuum. Denegatur autem auctoritas illa in opere male facto in re communi per socium, etiam contra ius edificatorem: & proinde perueniendum est ad interdictionem seu nuntiationem noui operis, vel ad negatoriam actionem l. si miter. Et te, de seruit. urban. prad. Quomodo modum, si quid natural factum, ex tuo in meum immittitur, puta, si tu arbores in meum solum radices, quae noceant vel nociturae sunt immittant, non licet propria auctoritate excindere. quin prius te interdico admonere non licere tibi radices ita habere, vt quae succidas vel mihi succidere & tollere liceat, l. si plures arbo. 2. iur. ca. far. in P. l. 1. C. de interd. §. Caere tamen debet is qui in re communi agentem socium praeter ius videt, vel arbitratur rem suam esse, ne fileat, vel ne verbo tantum denuntiet nouum opus, sed in actu utatur lapilli: alioquin edificatorem vel immittentem redderet & faretur possessorem, l. est forte 6. §. sciendum, si seru. vnd. P. §. Non tamen licet autem in pariete communi, vel supra aliquid edificare vel imponere, quod noceat socio: permissum namque vt pariete communi solum ad opus destinatum, & ad ea quae nocere parieti communi non possunt, fin. leg. si ades, iuncta gloss. commun. diu. in P. l. cum duobus §. Mala, pro soc. l. in pariete cum seq. de dam. inf. l. cuius adificium, de seru. urban. prad. Itaque vt licet mittere tignum in alienum parietem, vel in communem praeter legem communitatis, vel concessione expressa, vel patientia vnde constituitur seruitutis ius, opus est: ea que seruitus secundum concessionem limitatam, vel secundum antiquam consuetudinem intelligenda est, vt alibi, quam vbi concessum est, nec plura quam permissum ante liceat modoque nouo immittere, l. si cum meus 14. si seru. vnd. l. b. §. p. tit. 5. & ita reflectio primam sequi debet formam, l. seru. es, quem superficie 19. §. si sublatum, de seru. urban. prad. P. nisi generaliter quis concesserit seruitutem tigni immittendi, sine limitatione vel distinctione alicuius partis, quia verba generaliter prolata debent intelligi generaliter, & de omnibus & perpetuo, leg. 1. §. Et generaliter, de leg. prest. l. in fraudem in fin. de testa. mili. can. si Romanorum 19. dist. & contra cedentem in cuius fuit potestate verba expressus concipere, l. veteribus, l. de pactis. Quare datur aduersus cedentem vel cedentem confessionaria actio, vt tigna suscipiat, l. scint, §. §. distans, si seru. vnd. vt contra, si dominus duarum aedium, quae vna contiguatione teguntur, duobus separatum & cuius alteras legauerit, vel cesserit, pure vel sub conditione, illi nullam habent inuicem actionem, ius non esse immittendum tignum habere, sed cuiusque erit pro sua parte contiguatione, l. binus ades 35. & l. idem que 36. de seru. urban. pradior. At si quis victus est, ius illi non esse tigna in parietem meum immittenda habere, iudicis officio continetur, vt de futuro victus quoque opere caueat de non immittendis. Tabol. in l. egi 12. si seru. vnd. in P. Porro quae de tigno diximus, intelligenda sunt de omni specie & materia, quae eius appellatione continetur, prout vulgare in iure est, ex leg. 1. de vign. immitt. in P. l. vigni, de verborum significatione, l. adeo §. appellatione, de acquir. rerum domin. l. tigni, ad exhiben. in P.*

De Seruitute urbana Stillicidii immittendi, vel non auertendi. Cap. 9.

1. Seruitutis urbanae species tres, Stillicidii in aedes suas recipiendi, auertendi, vel non auertendi.
2. Stillicidium quid, & flumen, & quomodo differant, numero 3. & 4.
3. Stillicidii seruitus in quo differat a seruitute aquae recipiendi.
4. Stillicidii modus est tantum duorum pedum in aream vicini productio. Idem in impluuium quod recipit, & quomodo forma mutari possit.
5. Area, in quam cadit Stillicidium, praesumitur esse proprietatis domini: vide §. num. 6.

6. Ianuam extra aperire quis potest: quatenus Stillicidii rigor committitur.

7. De Seruitute Stillicidii non auertendi.

Tertia urbana seruitus, t. vt stillicidium vel flumen quis recipiat in aedes suas, l. praediorum, de seruit. rust. c. praedior. 1. de seruit. urban. Estque duplex, stillicidium auertendi in teetum vel aream vicini, vel non auertendi dist. leg. 1. de seruit. urban. §. Stillicidium, t. dicitur teetum vnde aqua guttatum, in impluuium seu aream decidit. Sicuti innuit Vitruuius libr. 2. archit. cap. 1. dum de aedificiorum successiua perfectione agens, dicit, postea quoniam per hibernas tempestates etiam non poterant imbris sustinere, fastigia facientes luto in aedulo proclitatis teetis, stillicidia aduocabat. Vt de his hoc modo 4. de ling. Lat. Finiuus quod suat, item flumen, a quo lege urbanorum praediorum ita scribitur, stillicid a sumina, aquae vt in aedulo cadant. Inter haec, t. hoc interest, quod stillicidium nullatim cadat: flumen quod fluat continuo. Ideo & perpetua causam flumen & stillicidium dicuntur habere: quod ex naturali causa, quae perpetua est, fluat, & aquam collopisam non artificio aliunde immittam habeant, l. foramen 27. de seruit. urban. prad. §. In quo t. differunt a seruitute aquae recipiendi, quae per foramen domus in aream alienam cadit, dist. l. foramen §. l. si quid dicitur, eod. Aliter Paulus distinguit in l. seruitutes quam superficie 19. §. stillicidium, de seruit. urban. prad. in P. & differre putat stillicidium a flumine, quod stillicidium ex alto decidat & lenius interdum directo in locum seruientem, interdum oblique alibi vento delata aqua. Flumen autem proximus sit areae: vnde & stillicidium altius inquit tolli potest, quia lenior sit seruitus: inferius demitti non potest, quia sit grauior, & pro stillicidio flumen.

In hac t. seruitute modus concessus stillicidii considerandus est, vt stillicidium sit duorum pedum in aream vicini, & non ultra producat, nec teetum fiat productus, dist. §. stillicidium, Item & locus impluuii qui recipit, qui quidem immutari non debet in formam, in qua stillicidium non recipiatur. Proinde qui aream stillicidio debet, non potest in ea edificare, vbi cepit castrare stillicidium, dist. leg. seruitutes 19. §. si seruitus, & l. si eo loco 9. §. 1. si seru. vnd. nisi edificando suscipiat quoque stillicidium, vel flumen, seu canales quae fluentis, tunc enim licet, dist. leg. seruitutes 19. §. fin. & l. si domus 10. de seruit. urban. dummodo locus qui subter stillicidium est, sit eius qui seruitutem debet.

Nam t. alioquin praeter ius seruitutis apparet, praesumitur locus, qui sub stillicidio aedium est proprietatis eius esse, cuius aedes sunt quantum stillicidii protenditur, qua ratione & aperto pariete domus suae dominus ianuam extra in publico aperire potest quatenus stillicidii rigor & tignorum proiectus competeat. modo ne itinere vicini vel luminibus officiat, l. fin. §. fin. de seruit. urban. prad. vnde Capollam. lib. 1. de seruit. urban. c. 28. nu. 9. §. Sed eo magis t. si solum inferius eius qui habet stillicidium, sit: nam si possideretur ab alio vicino certe eius praesumitur. Et si neuter possideat, forsitan quod locus sit publicus, vel viginosus seu palustris, vel sterilis, adhibenda distinctio, & repetenda antiqua forma, an tempore quo quis quaesuit aedificium solum illud pertinere quoque ad vendentem, vel si diuidentibus fratribus bona, vni domus alteri area partem cesserit. Nam tunc censeretur ius seruitutis impositum habita ratione eius quod est, vt quale ius est dum venditur, legatur, vel diuiditur, ita possideatur, l. quod corclane, de damn. inf. dist. Barro. in l. 1. de seru. leg. Si autem diuersorum dominorum fuerit area & domus censeretur ius seruitutis non proprietatis eius soli concessum, cum alioquin non liceret immittere vicino stillicidium in aream vicini, cuius erat liberum per se natura solum, vsque ad caelum, l. alius, C. de seru. Quae dicta de stillicidio recipiendo dicta censerentur, de non auertendo, d. l. 1. de seru. urban. veluti si dominus areae aliquam utilitatem capiat ex stillicidio vel flumine decedente ex domo vicini: veluti si pauimentum areae eius laetur: vel si aqua in cisternam eius excurrat vel hortum irriget. Et proinde agere potest in dominum domus de seruitute, ius ei non esse stillicidium auertendi, vel flumen & vt tegulas canaliculae reiciat suis expensis vt aqua secundum ius seruitutis fluat, arg. l. cum debere columnam, de seru. urba. prad.

De Seruitutibus urbanis altius tollendi, & non tollendi & officendi luminibus, & de prospectu & lumine. Cap. 10.

1. Aitium